

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

دانشگاه شیخ بهائی

خبر دهنده - غیر انتسابی

جامع
شیخ بهائی

مجله داخلی دانشگاه شیخ بهائی

- سال چهارم

ویژه نامه گروه مهندسی شهرسازی و معماری

به مناسبت هفته پژوهش و فناوری

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

عنوان مجله:

ویژه نامه هفته پژوهش

گروه مهندسی شهرسازی و معماری

(جامع شیخ بهائی مجله داخلی دانشگاه شیخ بهائی)

سال ۱۳۹۴

صاحب امتیاز و مدیر مسئول:

دکتر سید محمود خاتون‌آبادی؛ معاونت دانشجویی و فرهنگی

نویسنده‌گان:

مهندس مرتضی جعفری فشارکی

دکتر امین همدانی

با تشکر از مدیر گروه محترم مهندسی شهرسازی و معماری

جناب آقای دکتر مصطفی نکوبی

طرح جلد، صفحه آرایی و مونتاژ: فهیمه موسوی

نگارش، بررسی و نظارت: شورای سردبیری

رایانامه مجله:

jshbu1392@gmail.com

jshbu@shbu.ac.ir

روز چهارشنبه یازدهم آذرماه ۱۳۹۴ مصادف با اربعین حسینی (ع) از طرف شرکت برگزار کننده یازدهمین نمایشگاه پژوهش و فناوری، توسط یکی از اعضاء این شرکت، سرکار خانم مهندس نوشین گلستانه که از دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۱ رشته شهرسازی دانشگاه شیخ بهائی بودند! اطلاع دادند که غرفه‌ای در نمایشگاه مذکور واقع در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی اصفهان واقع در پل شهرستان اصفهان، برای دانشگاه شیخ بهائی در نظر گرفته شده است. با توجه به تعطیلی سه روزه و اینکه غرفه مذکور صبح روز شنبه چهاردهم آذرماه تحويل داده خواهد شد و روز یکشنبه پانزدهم آذرماه افتتاحیه خواهد بود، همان‌گهای لازم با ریاست محترم دانشگاه شیخ بهائی جناب آقای دکتر زعفرانی و مدیر محترم گروه شهرسازی و معماری جناب آقای دکتر نکویی انجام گرفت.

مسئولیت دایر نمودن نمایشگاه و اداره آن به عهده سرکار خانم موسوی از گروه فرهنگی دانشگاه و مهندس مرتضی جعفری فشارکی معاونت گروه شهرسازی و معماری قرار گرفت.

صبح روز شنبه چهاردهم آذرماه مسئولین تدارکات به همراه نامبردگان و سه نفر از دانشجویان رشته شهرسازی، وسائل لازم را آماده و ساعت ۱۰ صبح غرفه را تحويل گرفته و بلا فاصله مشغول آماده-سازی آن شدند. خوشبختانه خیلی زود غرفه آماده گردید و آن روز تا ساعت ۹ شب نامبردگان غرفه را آماده بازدید نمودند.

بسیاری از ارگانها همچون استانداری، شهرداری، آموزش و پرورش و دانشگاه‌های مختلف و شرکت‌های خصوصی در این نمایشگاه حضور داشتند.

بخش کوچکی از غرفه دانشگاه شیخ بهائی اختصاص به معرفی کتابهای تالیف یا ترجمه شده اساتید گروههای مختلف دانشگاه و تقدیرنامه‌های کسب شده در زمینه فعالیت‌های پژوهشی این گروه‌ها بود. اما بیش از نود درصد نمایشگاه اختصاص به معرفی کارهای رشته شهرسازی اعم از پژوهش‌های عملی و کارهای تحقیقاتی و پژوهشی و پایان نامه‌های دانشجویان رشته شهرسازی بوده و علاوه بر آن حضور دانشجویان شهرسازی در روزهای چهاردهم الی هجدهم آذرماه و ارائه توضیحات درباره پژوهش‌ها و تحقیقات دانشجویان شهرسازی در کنار مسئولین نامبرده از جمله نکات مثبت و علاقه‌مندی و حس مسئولیت گروه شهرسازی و معماری است. ساعت ۴ بعد از ظهر روز یکشنبه پانزدهم آذرماه، نمایشگاه باحضور استاندار محترم اصفهان و معاونین و جمعی از

مسئولان شهر و همچنین جناب آقای دکتر زعفرانی رئیس دانشگاه شیخ بهائی و آقایان دکتر خاتون آبادی، دکتر دانایی، دکتر محمدی، و دکتر قاسم آقایی رسمآ افتتاح گردید. در جلسه مذکور مسئولین غرفه دانشگاه شیخ بهائی و سه نفر از دانشجویان حضور داشته، بویژه آقای همایون عقیلی که در روزهای بعد هم جهت توضیح به بازدیدکنندگان حضور فعال داشتند.

هر سه این دانشجویان در راه اندازی و جمع آوری غرفه بسیار زحمت کشیدند که جای سپاس و تقدیر دارد.

از آنجا که رشته شهرسازی در عین تخصصی بودن، میان رشته‌ای محسوب می‌شود. مسئولین آموزشی گروه، در سیستم آموزشی این رشته از جنبه‌های مختلف علمی و هنری به مسائل شهری توجه نموده و مباحث مختلف فرهنگی، زیست محیطی، تاریخی، اجتماعی، اقتصادی و ... را مطرح نموده و حتی ساختار

شهرهای ایرانی را با شهرهای معروف و مختلف جهان مقایسه نموده و بسیاری از تئوریهای شهرسازی که از دست-آوردهای دنیای غرب می‌باشد با شهرسازی گذشته شهرهای معروف کشور عزیzman مقایسه نموده و سعی در بومی سازی این قبیل تئوریها و تفکرات دارند. به همین دلیل پژوهه‌های عملی و گزارش کارهای دانشجویان اغلب جنبه پژوهشی داشته و دانشجویان از دیدگاه‌های مختلف در پژوهه‌ها و بویژه پایان‌نامه‌های کارشناسی، وارد مقوله شهرسازی می‌شوند.

همین ویژگی در نمایشگاه مورد توجه بازدیدکنندگان قرار گرفت.

در بین بازدیدکنندگان، متخصصینی چون دکترای تاریخ، جامعه شناسی و قرار داشتند که با موضوعات طرح شده روی جلد گزارش‌ها و پایان نامه‌ها، نظرشان بداخل غرفه جلب شده و توضیح می‌خواستند. معاونت گروه شهرسازی و معماری توضیحات مفصل و مبسوطی ارائه می‌دادند. در

طول چهار روز از پانزدهم تا هجدهم آذرماه دانشجویان رشته‌های مختلف و اکثراً رشته‌های شهرسازی و معماری از غرفه بازدید نمودند و بسیاری از دانشجویان رشته شهرسازی دانشگاه‌های دیگر، اعتراف می‌کردند که در دانشگاهشان، بندرت مباحثی از این دست که در گروه شهرسازی و معماری دانشگاه شیخ بهائی طرح می‌شود، برخورد کرده‌اند.

لازم به گفتن است که طی چنین طریقی مدیون درایت و هوشیاری کلیه اعضا هیات موسس بویژه جنابان آقایان دکتر زعفرانی رئیس دانشگاه، و دکتر خاتون-آبادی، دکتر دانایی و دکتر تحریریان و دیگر اعضاء محترم که همواره گروه شهرسازی و معماری را مورد حمایت قرار داده‌اند می‌باشد. طبیعی است که این گروه نیز، افتخار آفرین باشد.

این نمایشگاه در ساعت ۵ بعد از ظهر روز چهارشنبه هجدهم آذرماه به پایان رسید. در چنین نمایشگاه‌هایی حضور فعال گروه‌های دیگر نیز ضروری به نظر می‌رسد! امید است در آینده شاهد فعالیت و همکاری گروه‌های دیگر هم باشیم.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کشور
استانداری اصفهان

دانشگاه شیخ بهائی
سلام

تلاش متغیرانه و اندیشمندانه آحاد جامعه علمی کشور در راستای تحقق الگوی اسلامی ایرانی و پیشرفت در عصر دولت تدبیر و امید نشانگر عزم و همت والای فرهیختگان نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران در همدلی و همزبانی با دولت منتخب مردم شایسته تقدیر است.

بدینوسیله از حضور صمیمانه شما در یازدهمین نمایشگاه هفته

پژوهش و فناوری استان اصفهان سپاسگزاری می‌نمایم.

از درگاه خدای متعال توفیق روزافزون شما را خواهانم.

حسین سیستانی

جانشین رئیس ستد استانی هفته پژوهش و فناوری و

معاون توسعه مدیریت منابع انسانی

۱۳۹۴ آذرماه

به مناسبت هفته پژوهش همه ساله دانشگاه شیخ بهائی، در روزهای متعدد؛ گروه‌های مختلف دانشگاه، روز پژوهش برگزار می‌نمایند. روز ۲۴ آذرماه به گروه شهرسازی و معماری اختصاص داشت که با حضور مدیر گروه جناب آقای دکتر نکوئی و دیگر اعضاء هیات علمی و دانشجویان سالهای مختلف این گروه برگزار گردید. ابتدا پس از تلاوت قرآن کریم و سرود جمهوری اسلامی، ابتدا آقای دکتر همدانی از اعضاء هیات علمی گروه و سپس آقای مهندس ناصر مشهدی-زاده مدیر عامل مهندسین مشاور ایران نقش جهان، برنده جوایز متعدد برنامه ریزی و طراحی شهری که بخاطر همین روز دعوت شده بودند ایراد سخنرانی نمودند. مطالب ارائه شده در این دو سخنرانی به شرح ذیل است.

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

ارائه دهنده:

دکتر امین همدانی

۲۴ آذرماه ۱۳۹۴ - دانشگاه شیخ بهائی

هفته پژوهش

ضرورت تهیه سند ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی - تاریخی شهر نایین

آنچه که در بسیاری از شهرهای تاریخی کشور از جمله شهر نایین به عنوان میراث فرهنگی از آن یاد می‌شود و مورد بازدید، بررسی یا مطالعه قرار می‌گیرد، تبلور کالبدی، آیین و فرهنگ آن جامعه و تعامل با جوامع پیرامون آن است. یک بنا، یک اثر و به عبارت کلی تر هر مصنوع بشری بیانگر فرهنگ و هویت نهفته در آن است، به همین دلیل از نگاه گردشگری پیش از اندیشیدن درباره توسعه گردشگری باید به فکر نگاهداشت، تداوم و حفظ هویت، روح و ارزش‌های نهفته و آشکار بود.

رمز موقت زندگی در قرن بیست و یک تکیه بر مزیت‌های فرهنگی و تاریخی و طبیعی است. در جهانی که فناوری با شتابی بسیار در حال توسعه و گسترش است، بدون تلفیق فناوری با فرهنگ و بومی نمی‌توان انتظار نتیجه مطلوبی را داشت. در تعریف مزیت‌ها، مردمی موفق ترند که در فرآیند تبدیل تجربه به دانش و کسب دانایی فرهنگ، سربلندترند.

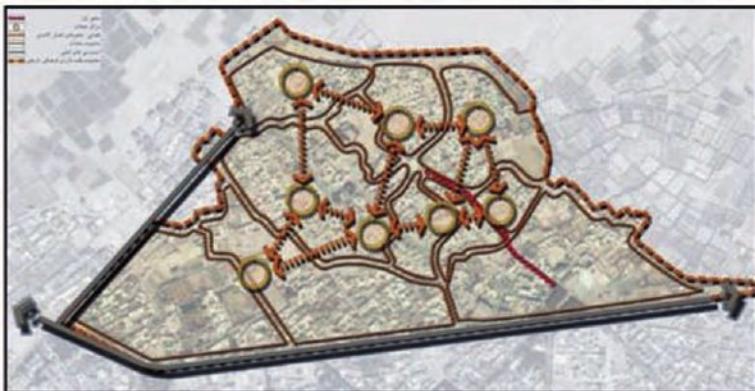
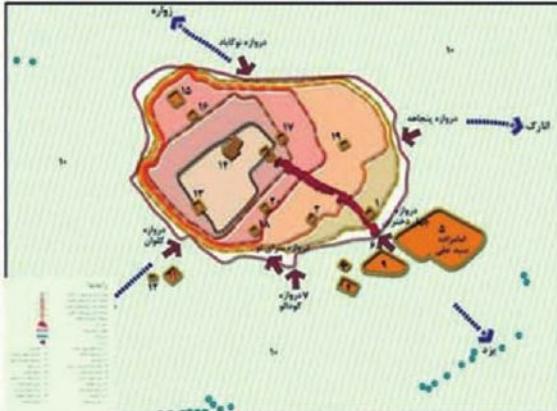
در حال حاضر شهرهای بسیاری در ایران وجود دارند که از جمعیت کمی برخوردار بوده و در حال توسعه هستند و از ارزش‌های محیطی و فرهنگی بالایی برخوردار هستند. این شهرها مورد توجه گردشگران ملی و حتی بین‌المللی قرار گرفته و به‌سبب نداشتن زیرساخت‌های لازم و با نگاه گردشگری "عدم تجهیز مقصود" در معرض فشار بیش از حد بافت و محیط طبیعی قرار گرفته‌اند. اقدامات فیزیکی که مظاهر توسعه شهری جدید محسوب می‌شوند، فشار تخریب را دوچندان کرده است.

بنابراین ضرورت دارد تا در یک چهارچوب ویژه برای شهرهای موردنظر طرح‌های ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی- تاریخی تهیه شود. طرح‌هایی که با نگرش پذیرش گردشگر، توسعه زیر ساخت‌های گردشگری و بهره‌مندی از مواهب جلب و جذب گردشگر و با رویکرد به مشارکت خواندن منابع شهری و فراشهری به توسعه کالبدی شهرهای موردنظر پردازند. در شرح خدماتی که با چنین نگرشی تهیه شده و در بافت تاریخی شهر نایین به عنوان "مطالعه موردي" پیاده شده است، سعی شده که به نگرانی‌های موجود درباره این شهرها توجه کرد و در راستای تحقق اهداف تعیین شده حرکت شود.

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی و تاریخی شهر نایین

شناخت و معرفی ساختار شهر تاریخی

هنر هر قوم، بازگوکننده نحوه اندیشه، جهان بینی و سنت های آن قوم است. هرچه بنیادهای فرهنگی جامعه ای، استوارتر و ریشه دار باشد، تکامل هنری آن ملت، در طی تاریخ یکنواخت تر و از گستاخی کمتری برخوردار است.

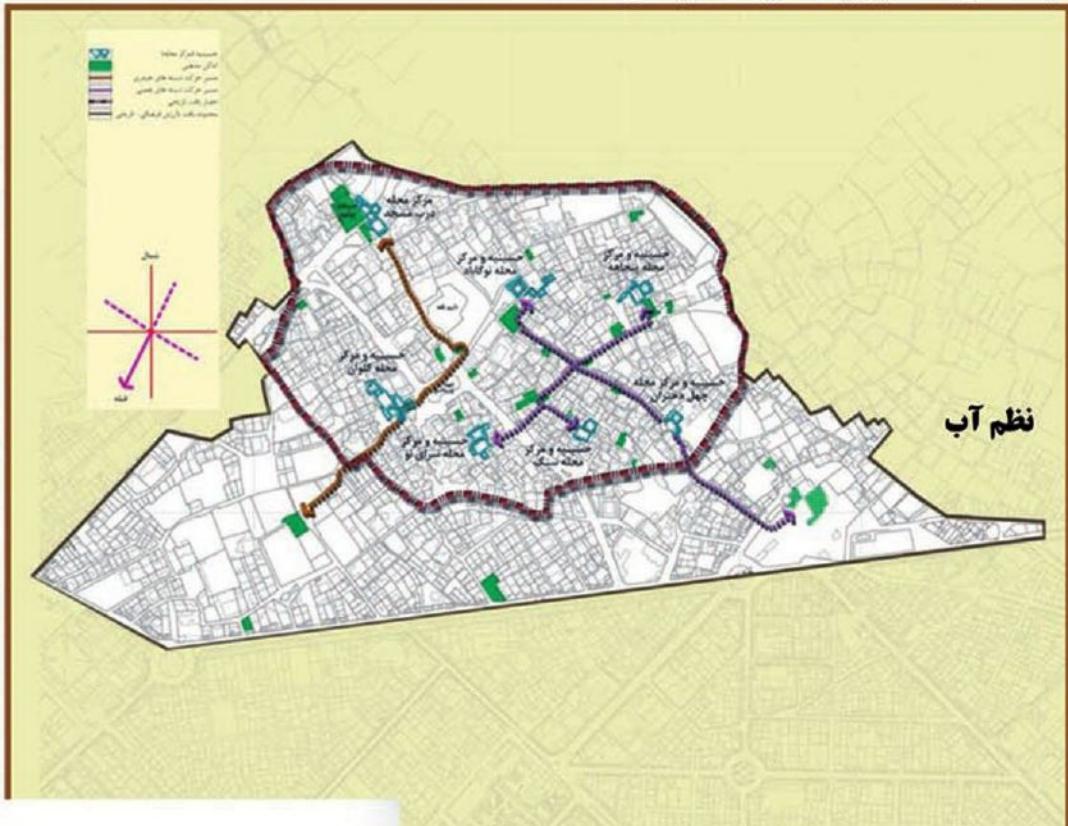
فضای زیستی گذشتگان فقط دارای کالبدی و فیزیکی نیست و نمی توان آن را فقط از دیدگاه کالبدی تجزیه و تحلیل نمود. بافت تاریخی، محیطی برخوردار از مفاهیم، ارزش ها و پیام هایی است که به واسطه ارزش های کالبدی منتقل می شود. بافت با ارزش فرهنگی - تاریخی شهر نایین یکی از شاخص ترین بافت های با ارزش فرهنگی - تاریخی کشور به لحاظ ویژگی های آبینی، تاریخی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و کالبدی - فضایی است.

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی عتاریخی شهر نایین

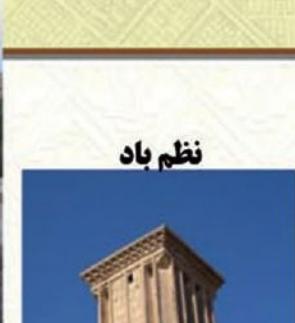
نظام مقدس حاکم بر محدوده تاریخی

نظام گیاه

نظام خاک

نظام باد

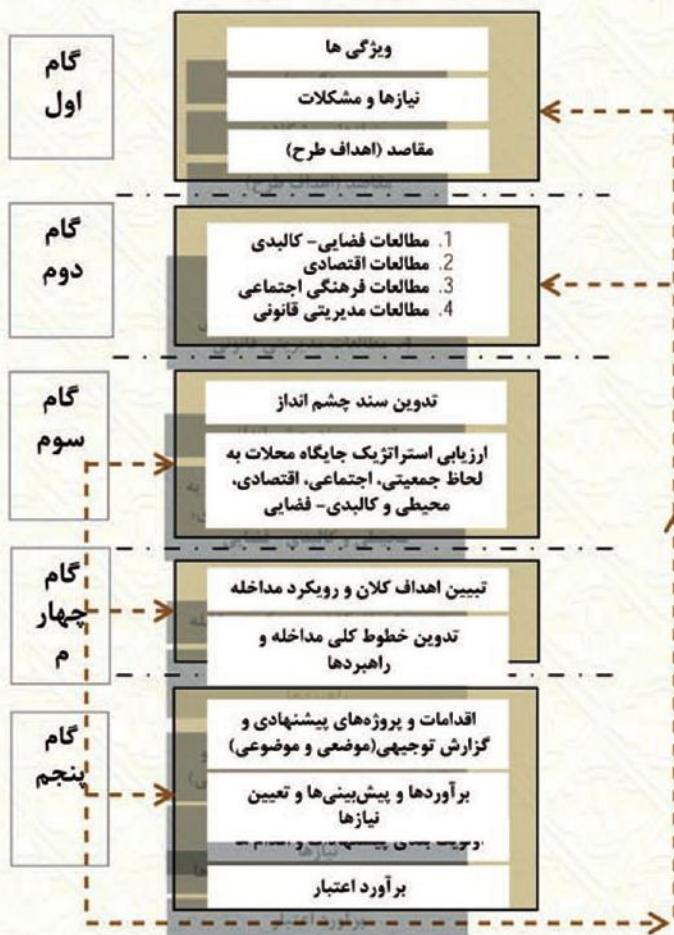
نظام نور

مدل تحلیلی فرایند برنامه ریزی

چشم انداز بافت با ارزش

تاریخی نایین

□ حفظ منظر فرهنگی نایین با تمام اجزاء طبیعی و کالبدی و مصنوعی آن

□ حفظ و احیای ارزش‌های آیینی، فرهنگی و تاریخی متبلور شده در کالبد، فضا، معماری و منظر شهری و معرفی این ارزشها از سطح شهر تا سطوح فراتر.

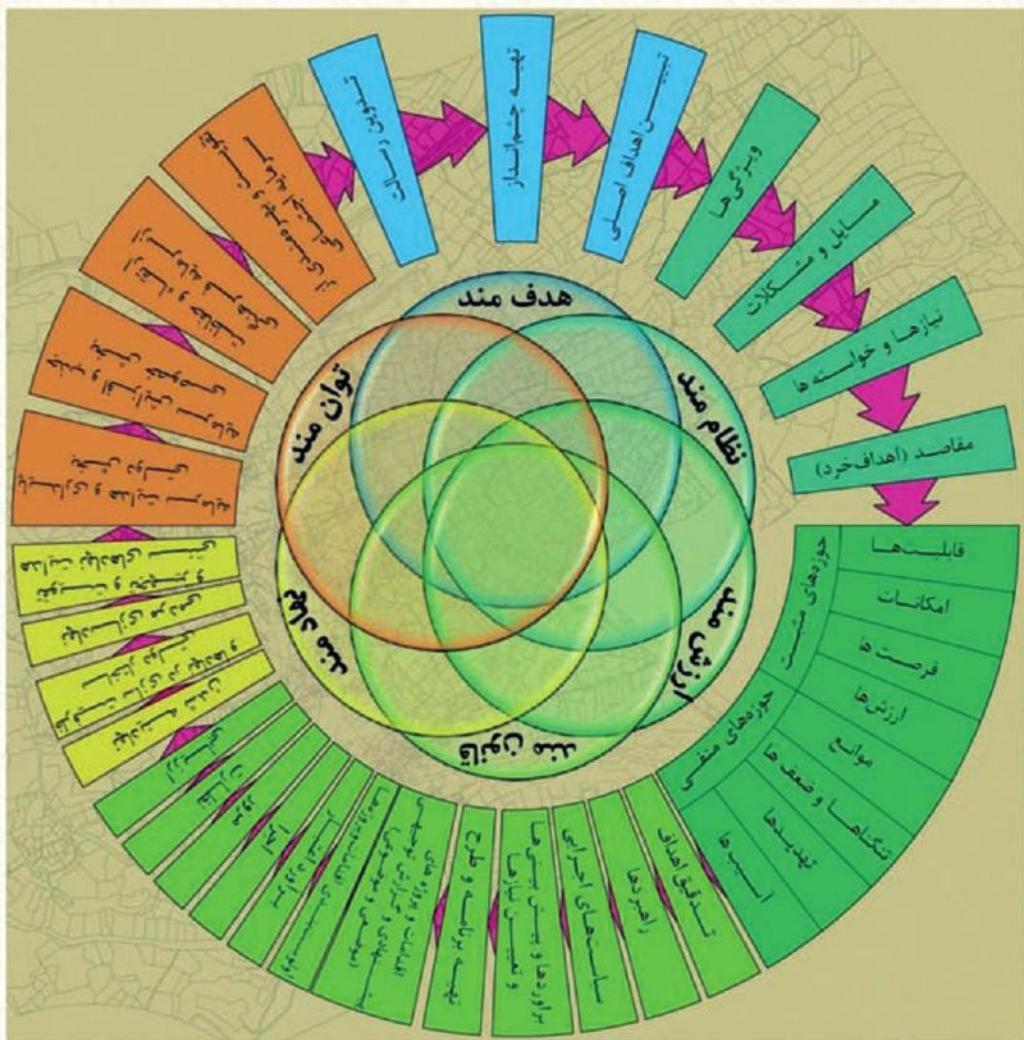
□ بهره‌گیری از قابلیت‌ها و ظرفیت‌های موجود اقتصادی، احیای بازار و ساماندهی و احیا و توسعه صنایع دستی و تولیدات محلی

□ ساماندهی و حفاظت بافت و کالبد شهر در روند تکامل و تعالی تعامل بین کالبد و محیط طبیعی

□ هویت بخشی به مجموعه شهردر راستای بازیابی هویت تاریخی

مدل ظرفیت سازی در بافت تاریخی

این مدل برنامه‌ریزی، نهادهای سنتی و مردمی محلات را آماده نهادینه کردن و آگاهی دهی و ساکنین را برای مشارکت پذیری و مقندرسازی آماده می‌کند. قانونمندی و نظام مندی، بیشتر بر نهادهای مردمی و عمومی تأکید دارد. نهادمندی و هدفمندی، نهادهای مردمی، توانمندی و ارزشمندی بیشتر ساکنین را مد نظر دارد.

برنامه‌ریزی ارزشگرا و مشارکتی در جامعه‌ای مبتنی بر بازیگران حاضر و غایب؛ فرایند ارزشمندی، فرایند اجتماعی و اشتراکی است. بهره‌گیری از «ارزش‌های اجتماع» به مثابه یکی از قابلیت‌های اصولی اجتماع در برنامه‌ریزی‌ها مورد تأکید است.

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی عتاریخی شهر نایین

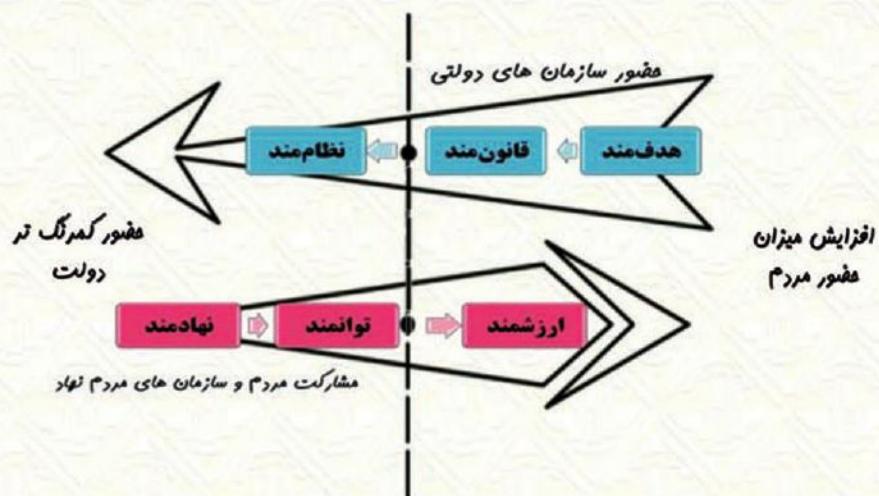
راهکارهای ساماندهی از دیدگاه ارزشگرایی

ارزش آفرینی	ارزشگذاری	ارزشمندی	روابط
<p>هدایت تجربیات و توانایی های هیات‌های مذهبی</p> <p>تعیین برنامه هایی برای بالا بردن ارزش افزوده محلات</p> <p>مشارکت دادن شهروندان در تصمیم گیری و تصمیم سازی مائند تشکیل شورای محله و دعوت از افراد سرشناس محله</p>	<p>ظرفیت سازی، آگاه سازی و تعیین حدود و وظایف و تعریف نقش هر یک از نهادهای موثر در محلات ارتباط رسمی بین مردم و سازمانها از طریق تشکیل شکل های رسمی شناسایی زمینه های همکاری سازمانهای حمایتی</p>	<p>تعیین افراد یا گروه های ذی忿ح در برنامه ها و به کارگیری افراد با نفوذ محلی تسریع و شفاف کردن مسیر های دستیابی به منابع، خدمات و فرصت ها از نهادهای دولتی حضور مستولین در محله و پاسخگویی آنها به مردم و بهای دادن به اعتبار و هویت ساکنین بهبود وضعیت زیرساخت ها و روساخت های محله</p>	<p>مدیریت شهری (ستاد- ارگان ها- مشاور) با ساکنان (ساکنین- محیط)</p>
<p>دادن اختیارات کافی به نهادهای پیگیر و نزدیک به مردم مائند شورای شهر و شوراهای محلی</p> <p>واکناری برخی اختیارات به نهاد های مدیریت محلی بوسیله تشکیل شورای محله</p>	<p>هدایت فعالیت بخش عمومی به سمت محل و برقراری ارتباط بین نهادهای محلی و عمومی بازسازی نهاد های اجتماعی بومی و تشكیل و تقویت ساختار هیات مذهبی در محله</p>	<p>تحکیم روابط بینونی و درونی نهادها و ایجاد زمینه مناسب برای سرمایه گذاری، جذب سرمایه ها و اعتبارات دولتی بالابردن ظرفیت نهادهای محلی برای مواجهه با مشکلات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی ساکنین مشارکت دادن سازمان های مردم نهاد در برنامه ریزی و سیاست گذاری برای این محلات</p>	<p>مدیریت شهری با نهادهای مردمی (سمن ها)</p>
<p>شکل دادن هسته های محلی برای مشارکت در پروژه ها</p>	<p>شناسایی افراد با نفوذ در محلات ارتقاء سطح آموزش های اجتماعی مائند برگزاری دوره های آموزشی شهروندی...</p>	<p>رسمی شدن نهادهای موجود در محله که مستولین در برابر آنها پاسخگو باشند. تبدیل شدن نهادهای متفعل به نهادهای فعال و حضور نهادهای غایب و نهادهایی که باید باشند</p>	<p>نهادهای مردمی با سکونتگاه ساکنین و محیط)</p>

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی و تاریخی شهر نایین

مدیریت اجرایی و بسترسازی برای برنامه‌ریزی و طراحی شهری از پایین به بالا ”تعريف روش وظایف هر بخش“

فرآیند بسترسازی حکمرانی در رویکرد
ارزش گرایی

ارکان مداخله در بافت با ارزش فرهنگی -
تاریخی

مدیریت
اجرایی

مدیریت
طرح

مردم

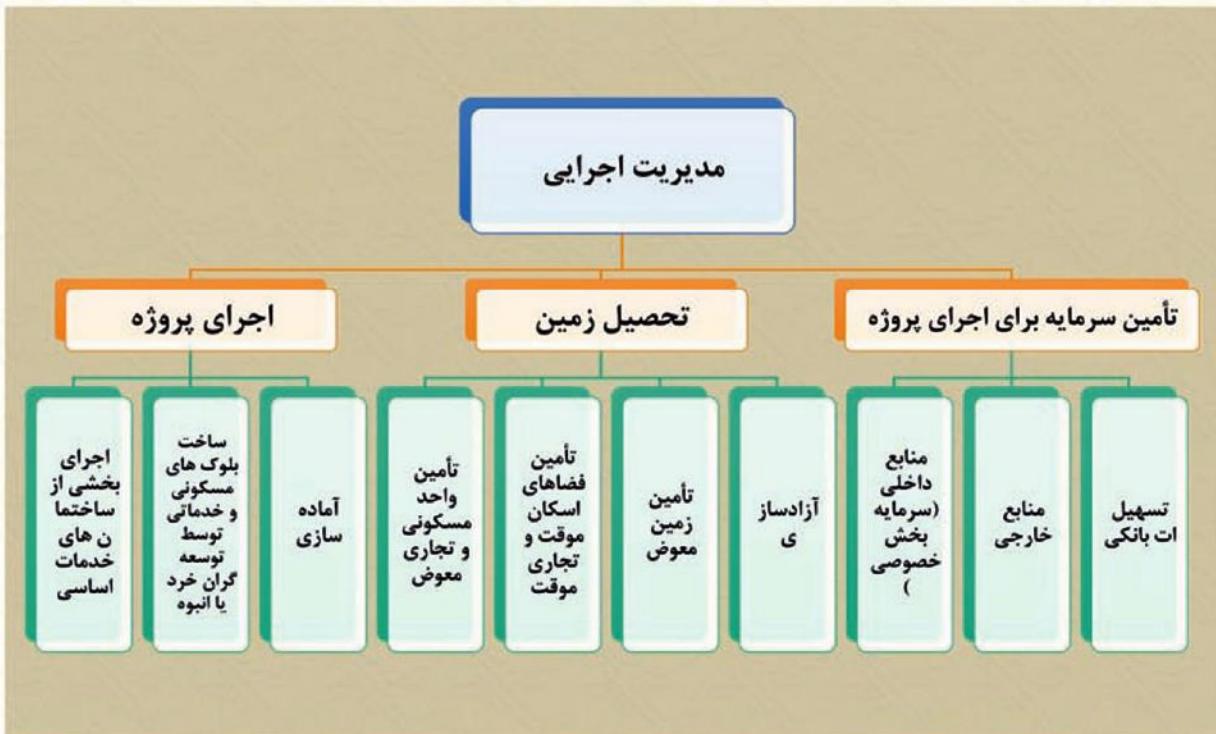
بخش
عمومی

دولت

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی و تاریخی شهر نایین

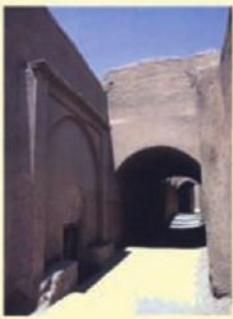
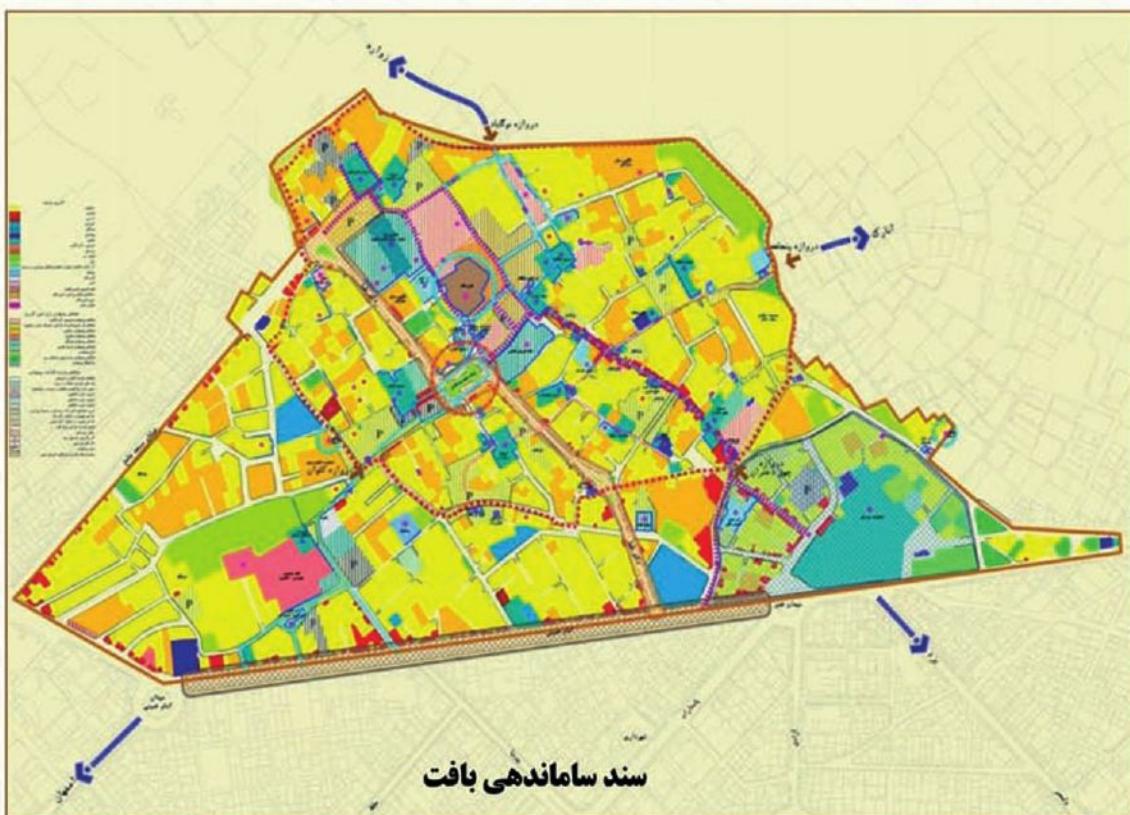
مدیریت اجرایی طرح ساماندهی

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی عتاریخی شهر نایین

اسناد حفاظت بافت تاریخی، گردشگری و میراث فرهنگی

مهندسان مشاور ایوان نقش جهان

طرح ساماندهی بافت با ارزش فرهنگی تاریخی شهر نایین

اسناد حفاظت بافت تاریخی، گردشگری و میراث فرهنگی

سندهای دسترسی سواره و پیاده	سندهای کف سازی و فضاهای عمومی
سندهای نیازمند حفاظت و طراحی	سندهای ساماندهی محور فرهنگی تاریخی نایین
۱۳۸۷/۸/۱۵ نقاره اول محو روزگاره کلوان نا بنا بر اذن از اجرا	۱۳۸۷/۸/۱۵ نقاره اول محو روزگاره کلوان نا بنا بر اذن از اجرا
	شهرداری نائین ۱۳۸۸/۶/۱ نامه روشنایی پارک جدید کلوان
۱۳۸۸/۸/۲۲ کف سازی و بندۀ سازی توجه شماره ۳	

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

چکیده

مبانی تاریخی
بررسی رویکردهای مختلف به نقش و عملکرد رها
رویکرد مشترک
پردازشگر مارکتینگ
مدیریت کلمنسی شوری
ایرانی اسلامی
رویکرد شور قلائق
رویکرد اکولوژی - شوربیند
رویکرد توسعه پایدار
رویکرد شور هوشمدن

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور
دکتر امین همدانی- استادیار گروه مهندسی شهرسازی، دانشگاه شیخ بهائی

چکیده:

شهرها نظامهای پویایی هستند که در طول زمان به صورت مستمر تغییر شکل و عملکرد می‌دهند. گسترش روز افزون و افزایش تعداد شهرها و تغییرات کمی و کیفی آن‌ها تحت تأثیر عوامل مختلفی، نظیر صنعتی شدن، مهاجرت روستاییان به شهرها و در نتیجه افزایش جمعیت بوده است. احداث شهرهای نوظهور عمده‌ترین سیاستی است که دولتها برای کنترل جمعیت و کیفیت شهرها اتخاذ می‌کنند. شهرهای نوظهور در ایران برای حل مشکلات سریع جمعیتی و تعادل منطقه‌ای مکان‌یابی و احداث شده‌اند. از جمله مهم‌ترین چالش‌های شهرهای نوظهور، مشکلات جمعیتی، اقتصادی، کالبدی و اجتماعی بوده که سبب گردیده قادر به تداوم حیات سالم شهری نباشند. بنابراین امروزه برای پاسخ به تحولات نوین شهرهای جهان، رهایی از بحران‌های درونی و استفاده از فرصت‌های جدید، گام نهادن به عرصه جهانی شدن مطرح می‌شود. امروزه رویکردهای نوینی برای ایجاد شهرهای نوظهور در صحنه جهانی مطرح شده که در راستای دستیابی به توسعه پایدار، چارچوب عمومی پایداری، طرح ریزی شده و نیازمند آن است که با شرایط خاص اقتصادی، اسکان و زیست محیطی تطبیق داده شود.

با توجه به این که مقوله شهرهای جدید مسائلهای ملی است و مسائل ملی را نمی‌توان با نگرش بخشی حل کرد؛ در این مقاله سعی شده است که به چالش‌ها و مشکلات شهرهای نوظهور و تزریق رویکردهای نوین برای حل این مشکلات، پرداخته شود. در این راستا برای فهم بهتر این رویکردها، آشنا شدن با مزیت و معایب هر رویکرد و نحوه استفاده از آن‌ها با توجه به موضوع بحران توسعه شهری بررسی مقایسه‌ای صورت گرفته است. رویکردهای مورد مطالعه شامل رویکرد شهرخلاق، رویکرد توسعه میان افزا، رویکرد برندهاینگ و مارکتینگ شهری بوده که ضمن تعریف هر رویکرد، شاخص و معیارهای هر یک از رویکردها بیان می‌شود تا امکان مقایسه هر رویکرد با توجه به ویژگی‌های آن‌ها محیا شود. در پایان جمع بندی و پیشنهادات این مقاله بر مبنای استفاده بهینه از هر رویکرد می‌باشد تا به عنوان فرصتی بی‌نظیر برای ایجاد و توسعه شهرهای نوظهور قلمداد شود.

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

(ویکردمشاہکتی)

ویگرد مشارکتی
participation

مشارکت عمومی در شهرسازی ابزاری است که به وسیله آن اعضاً جامعه قادر به شرکت کردن در تدوین سیاست‌ها و طرح‌هایی می‌گردند که بر روی محیط زندگی آنها تاثیر می‌گذارد. به طور خلاصه مشارکت فرآیندی فعل، آگاه، آزاد و مسؤول است.

مفهوم فرآیند مشارکت □

مفهوم فرآیند مشارکت را می‌توان به صورت **فرآیند نیرومند سازی** نیز عنوان نمود. این مفهوم بر سه ارزش بنیادی تأکید می‌نماید:

شرکت دادن مردم در نظارت بر سرنوشت خویش

گشودن فرصت پیشرفت بر روی مردم بویژه طبقات پائین جامعه

سهیم نمودن مردم در قدرت و اختیار

□ رکن های اصلی مشارکت □ درجات مشارکت □ گروه های مشارکت

عدم مشارکت

د. گیشیدون

مشارکت جزئی

سازمان اسناد

مشارکت کامل

مسئولیت یزدی

استفاده
کنندگان

تصمیم سازان

مجزیان

بورسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

(رویکرد برندهاینگ - مارکتینگ)

(رویکرد بازاریابی شهری

Urban Marketing

- تکنیکی برای ارتقا و پیشرفت یک شهر یا یک ناحیه از آن، با هدف جذب فعالیت‌های معین (خصوصاً فعالیت‌های اقتصادی).
- بهبود دیدگاه غیربومیان
- جذب حداکثری توریست و مهاجرین طالب زندگی و کار مطلوب
- رقابت میان شهرها برای جذب سرمایه‌های خصوصی و بودجه دولتی شده است.

(رویکرد یادداشتی شهری

Urban Branding

- تکنیکی برای ایجاد یاد و خاطره از نام یک کالا یا شهر، و القای احساس خوشایند به مردم.
- رویکردی مهم برای رونق اولیه شهر و کالا
- ضامن نهادینه شدن چه بسیار شعار و نام خاص در ذهن مشتریان و مردم
- نقش موثر در تأمین نیازهای اقتصادی، اجتماعی و حتی فرهنگی مردم یک سرزمین

فرهنگی: جشنواره فیلم کن، هفته مد کنهاگ، فستیوال سالیزبورگ (موسیقی کلاسیک)، فستیوال بادبادک های احمدآباد	سالانه، چندسالانه	رویدادها
ورزشی: دهکده ورزش های سالانه آبی المپیک	فصلی	
عرضه محصولات خاص در فضول خاص	فقط یکبار	
المپیک بارسلون، شهر فرهنگی لیل، آتن (تاریخ و فلسفه کهن)، برلین (جنگ سرد) و ...	منطقه سیاسی، تاریخی	
مصدر سیتی (شهر پایدار نورمن فاستر)	معمار و طراح	انساخان
محله هنرمندان	سکونت انساخان محبوب جامعه	
وولفسبورگ (صنعت خودروسازی فولکس واگن)	اقتصاد محلی خاص	
برج ایفل، برج خلیفه دوبی (بلندترین برج دنیا)	عناصر خاص	
غذای خاص، مواسم های خاص (محروم در اینانه و بوشهر)	فرهنگ خاص	

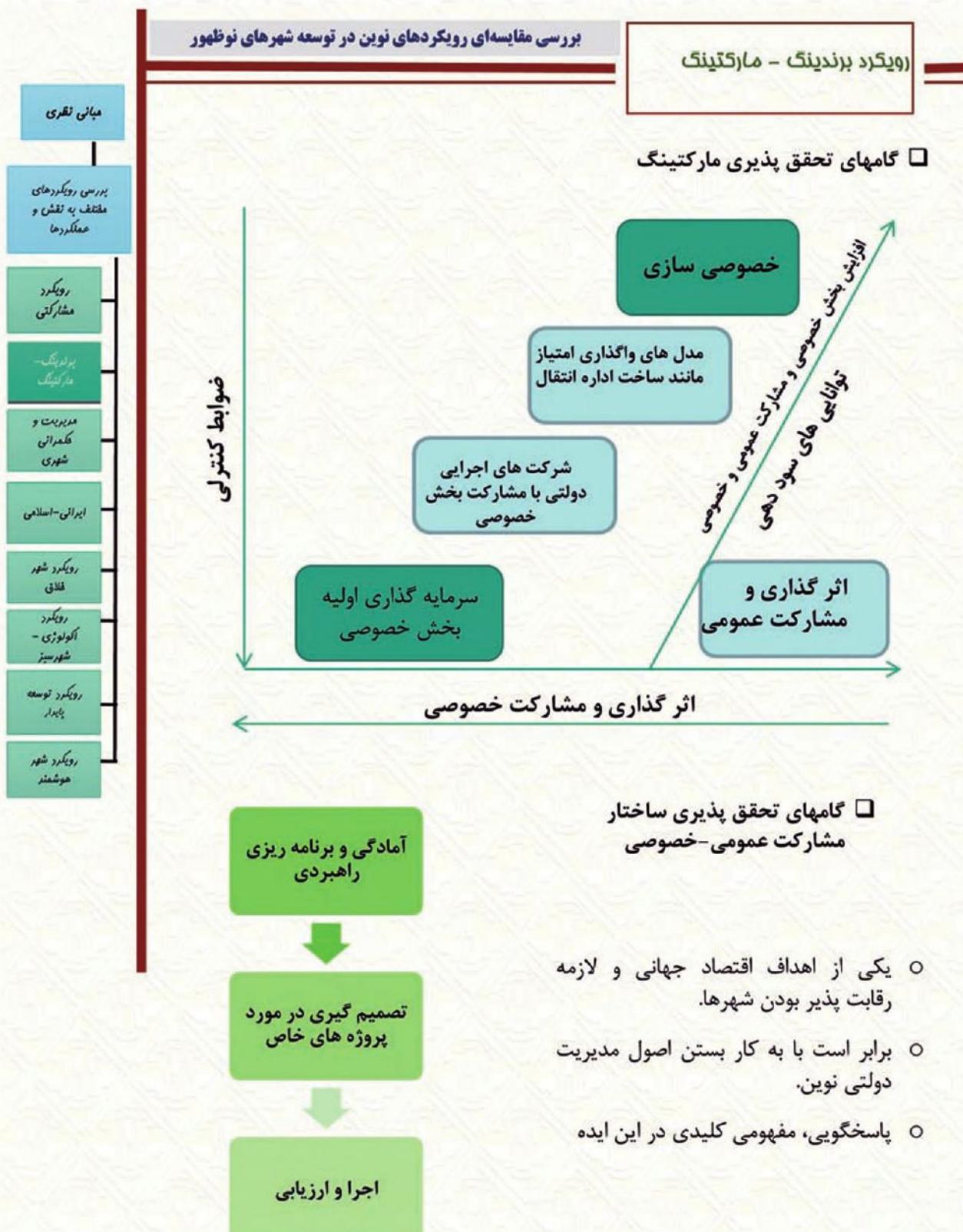
□ فواید

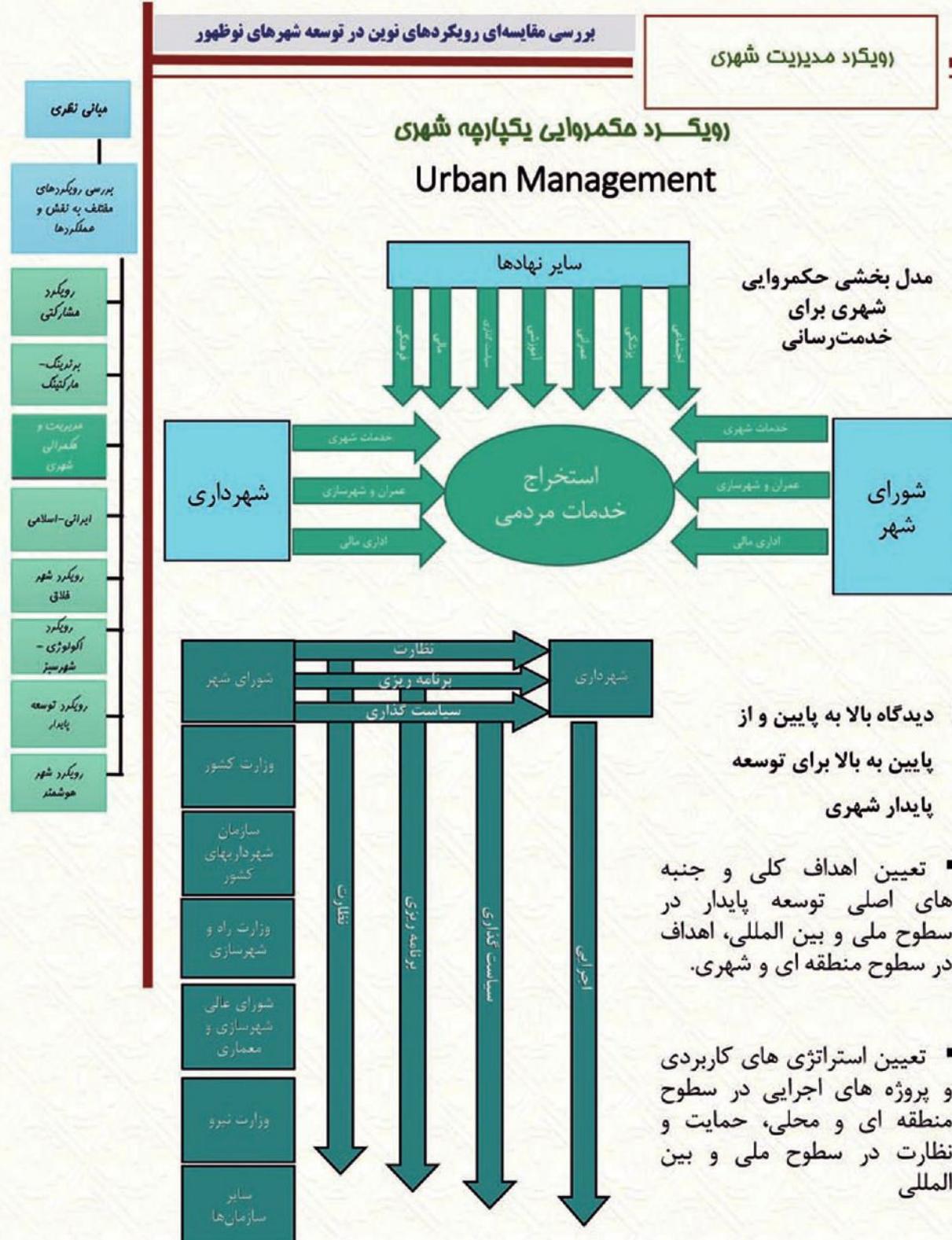
برندینگ

در دیدگاه

های

جهانی

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور
(ویکرد برنزدینگ - مارکتینگ)

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

(ویکرد ایرانی - اسلامی)

مبانی تاریخی

پرسن روش‌های مختلف به نقش و عملکردها

رویکرد هم‌شماران

پرورشیک هارکتیک

مدیریت و کارکردی اسلامی شوری

ایرانی - اسلامی

رویکرد شهر قلائق

رویکرد آکولوژی شهر سبز

رویکرد توسعه پایدار

رویکرد شهر هوشمند

ویکرد شهر ایرانی - اسلامی

شهر ایرانی - اسلامی یکی از مظاہر تمدن اسلامی است که در زمینه‌های مختلف خصوصاً در رابطه با کالبد شهر، از استخوان‌بندی گرفته تا نوع ساخت خانه‌ها اصولی را مطرح می‌کند که عموماً برآمده از الگوی شهرها و فضاهای عمومی و خصوصی اصفهان و یزد است.

اصول شهر ایرانی - اسلامی:

مرکزیت، نظم و نظام، ابهام و ایهام، تعادل، کمال گرایی، تنوع، هماهنگی با طبیعت، حفظ حریم و حرمت اشخاص و خانواده، پرهیز از اسراف، آرامش.

(ویکرد شهر فلاق)
ویگرد شهر فلاق
Creative City

- شهرها ظرف های خلاقیت هستند و خلاقیت محوری برای توسعه
- خلاقیت: نیروی محرکه رشد و توسعه اقتصادی شهرها

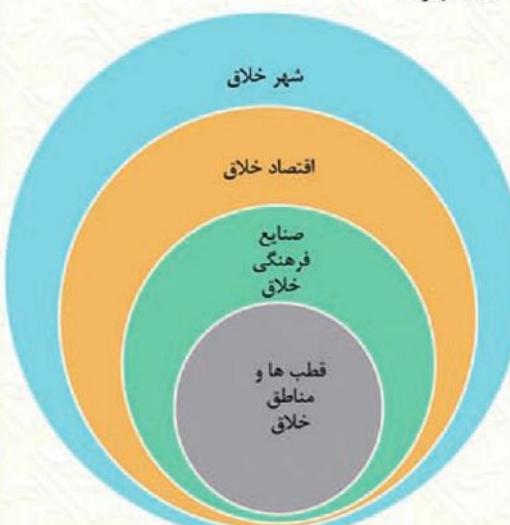
□ ضرورت این رویکرد شهر خلاق:

چگونه می توانیم مزیت های رقابتی و طرفیت های موجود در شهرها و مناطق را به سمت خلاقیت بیشتر پیش ببریم؟ و در چه صورتی این امکان وجود دارد؟ اکنون که میدانیم مزیت های رقابتی و طرفیت های خلاقیت در یک شهر یا منطقه چیست؛ چگونه با استفاده از سیاستگذاری های منطقه آنها را تقویت کنیم؟

- سرمایه های شهری:
- اجتماعی
- کالبدی
- طبیعی
- انسانی
- فرهنگی

بورسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

مبانی تقدیری
بورسی رویکردهای مختلف به نقش و عملکرد ها
رویکرد مشاورکنی
- پژوهشیک ها
مدیریت و کنترل اقتصادی شهری
ایرانی-اسلامی
رویکرد شهر فلاقی
رویکرد آگوتوژی - شورسینز
رویکرد توسعه پایدار
رویکرد شهر هوشمند

بهره گیری خلاقانه از ظرفیت های
معماری و شهرسازی
هرمز
دکتر نادعلیان

بورسی مقایسه‌ای رویکردهای فوین در توسعه شهرهای نوظهور
(رویداد اکولوژی)
(رویداد اکولوژی شهری)
City Ecology (ECO City)

مجموعه‌ای از ایده‌ها و پیشنهادات در رابطه با برنامه ریزی شهری پایدار، حمل و نقل، مسکن و مشارکت اجتماعی به منظور حل معضلات اقتصادی، اجتماعی و محیطی با توجه به محیط زیست طبیعی

ابعاد اصلی در شهرهای اکولوژیکی :
(۱) چرخه‌ای بودن فرایندهای فیزیکی منابع

(۲) مقابله با مشکلات حاصل از شهرنشینی، صنعتی سازی و تغییرات اقلیمی در چارچوب مدیریت شهری

(۳) توجه به تمامی لایه‌ها و نظام‌ها در شهر
(۴) نیاز به رویارویی با چالش‌ها از طریق یک رویداد کلی (توجه به روابط داخلی بین ابعاد مختلف)
(روند برنامه ریزی ارزی در شهر)
کامه‌های دست یافته به ارزی‌های پایدار در شهر مجدد

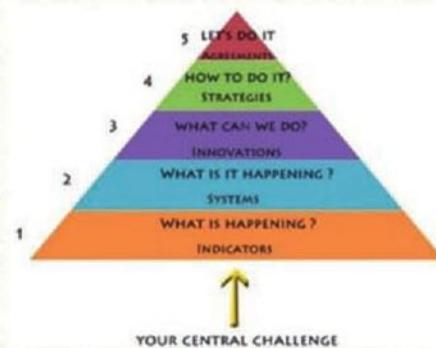

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

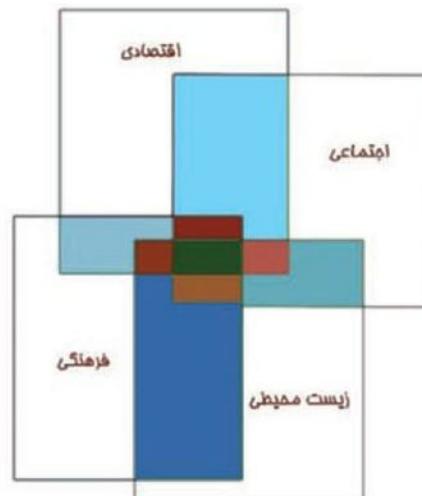
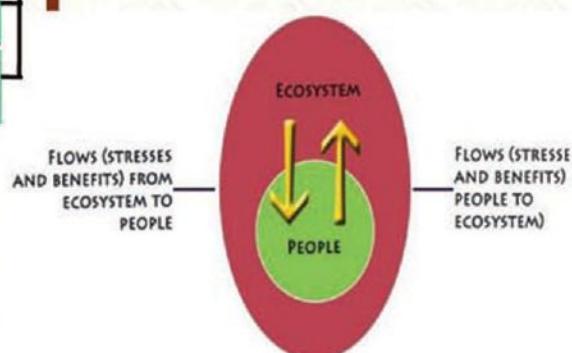
رویکرد توسعه پایدار

رویکرد توسعه پایدار

Sustainable Development

توسعه پایدار به معنای تلیقی اهداف اقتصادی ، اجتماعی و زیست محیطی برای حداقل سازی رفاه انسان، فعل، بدن، آسیب به توانایی، نسلهای آتی، برای برآوردن نیازهای ایشان میباشد .

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور

میانی تکنی
بررسی رویکردهای متفاوت به نقش و عملکرد راه
رویکرد مشارکانی
- پروژه‌گریک - هارمونیک
مدیریت و کنترل ای شوری
ایرانی-اسلامی
رویکرد شهر فلاتی
رویکرد آگلولوژی - شهر سبز
رویکرد توسعه پایدار
رویکرد شهر هوشمند

(رویکرد شهر هوشمند)
(رویکرد شهر هوشمند)
Smart City

مفهوم شهر هوشمند به عنوان سرمایه فکری و دانش ارتباطی یا زیر ساخت اجتماعی قلمداد می‌شود.

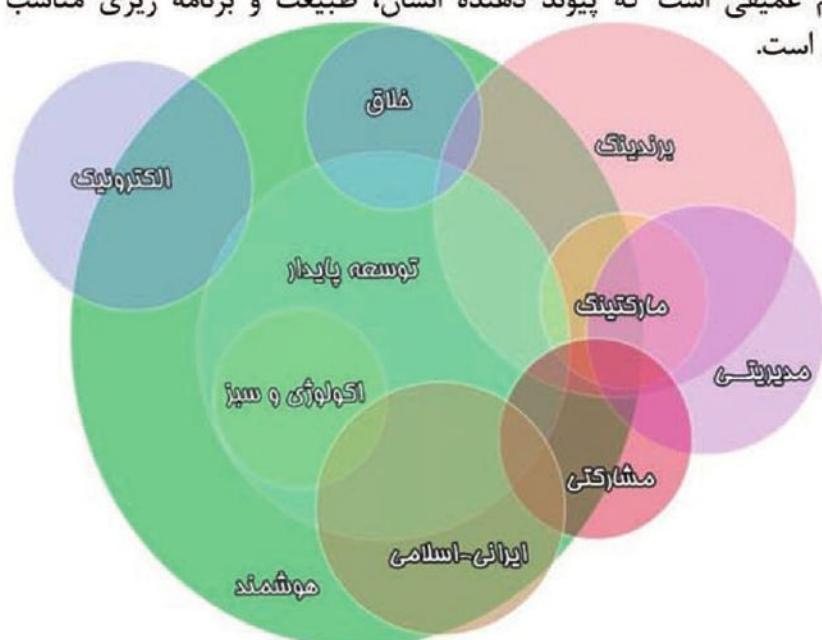
شهر هوشمند پاسخگو و حلal مسائل شهری شهروندان، تحت سلسله مراتبی پایین به بالا است.

تراکم بالا با توسعه‌ی فشرده	تراکم
توسعه درون بافتی	الگوی رشد
کاربری زمین ترکیبی	ترکیب کاربری زمین
مقیاس انسانی	مقیاس
محلي، توزیع شده، کوچکتر، با دسترسی پیاده	خدمات عمومی (مغازه‌ها، مدارس و پارک‌ها)
حمل و نقل چند گزینه‌ای و حمایت از پیاده روی، دوچرخه سواری و حمل و نقل عمومی	حمل و نقل
خیابان‌ها، پیاده روها و مسیرهای با ارتباط قوی که سفر مستقیم به صورت پیاده و سواره را ممکن می‌کند.	ارتباطات
خیابان‌ها در انتبار با فعالیت‌های متنوع طراحی شده‌اند. کاهش دهنده حجم ترافیک	طراحی خیابان
تاكید بر قلمروهای عمومی (محیط پیاده رو، پارک‌ها، تجهیزات عمومی)	فضای عمومی

بررسی مقایسه‌ای رویکردهای نوین در توسعه شهرهای نوظهور
**جمع با
رویکردها**

در این پژوهش سعی بر این بود تا پس از بررسی مختصر پیشینه توسعه پایدار، نحوه رواج این مفهوم و ضرورت وجودی آن با توجه به تعاریف مختلف مورد بررسی قرار گیرد. برای توسعه پایدار شهرها، ویژگی‌های یک شهر پایدار باید به طریقی که قابل سنجش و اندازه‌گیری باشد و درک و شناخت بهتر تعاملات پیچیده‌ی بین محیط، جامعه و اقتصاد را فراهم می‌آورد، مشخص شود. در مقایسه‌آنچه که باید انجام پذیرد و آن چه که در حال حاضر در برنامه‌ریزی برای توسعه شهری معمول است و با توجه به مطالب یاد شده، می‌توان به این نتیجه رسید که دستیابی به پایداری شهری نیاز به انجام اصلاحات ساختاری و ایجاد تحولات عمیق و اساسی در تمام سطوح جامعه و به ویژه سه سطح حکومت و مدیریت، تکنولوژی و شیوه‌های زندگی دارد. اما نظام برنامه‌ریزی ما به طور اعم و نظام برنامه‌ریزی و مدیریت شهری به طور اخص به علت حاکمیت گرایشات غرب گرایانه در طول سالیان متعدد و کش مکش‌های سیاسی فراوان در طول نیم قرن گذشته غالباً به تقلید صرف از پارادیم‌های برنامه‌ریزی در کشورهای منتج شده است، بی‌آنکه با مطالعه درباره‌ی زمینه‌های پیدایش آن رویکرد در غرب و امکان سنجی تحقق آن در شرایط کشور توجه‌ی شود و بر مبنای شناخت کاستی‌ها و منابع به باز تولید محتوای اینگونه نظریات و پارادیم‌ها بر مبنای شرایط ایران پرداخته شود. لذا توسعه پایدار یک سبک فرمال نیست و برگرفته از شرایط زود گذر و هیجانات آنی نمی‌باشد بلکه در بطن خود واجد مقاهیم عمیقی است که پیوند دهنده انسان، طبیعت و برنامه‌ریزی مناسب شهری است.

عکس‌های مربوط به هفته پژوهش گروه مهندسی شهرسازی و معماری در تاریخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۴

Jame^o of Sheikh Bahaei

Internal Magazine of Sheikh Bahaei University

